

# Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropozycji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Rok II

24 sierpnia 1946

Nr 34

## Podatnicy i ich zastępcy w nowym postępowaniu podatkowym

### I. Strona — podatnik — płatnik

Sytuację prawną podatnika i jego pełnomocników w dziedzinie procedury podatkowej normuje Dział IV nowego dekretu o postępowaniu podatkowym z dnia 16 maja 1946 r.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, iż dekret o postępowaniu podatkowym wzorowany jest na przepisach obowiązującego w administracji ogólnej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341).

Dekret o postępowaniu podatkowym zawiera oczywiście znaczne nieraz odstępstwa od tych przepisów siłą rzeczy z uwagi na odrębne właściwości zagadnień podatkowych.

I tak: stroną w postępowaniu podatkowym jest każdy, kto żąda czynności władzy podatkowej, do kogo czynność władzy podatkowej się odnosi lub też czyjego interesu czynność władzy podatkowej choćby pośrednio dotyczy.

Postępowanie administracyjne natomiast uważało tę grupę osób nie za strony a za tzw. „osoby interesowane”; dopiero takie osoby interesowane, które uczestniczyły w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu, były według prawa administracyjnego, stronami.

Stosunek zaś pojęcia „strony” w postępowaniu podatkowym do pojęcia „podatnik” lub „płatnik” zasadza się na tym, iż (jak to zobaczymy dalej) każdy „podatnik” lub „płatnik” w rozumieniu dekretu o postępowaniu podatkowym jest stroną lecz nie każda strona w postępowaniu podatkowym musi być podatnikiem lub płatnikiem.

Dekret definiuje również pojęcia: podatnik i płatnik.

Podatnikiem jest strona, która podlegając z mocy ustawy obowiązki podatkowemu, obowiązana jest do uiszczenia daniny publicznej.

Płatnikiem jest strona, która z mocy ustawy lub rozpo-

ządzenia obowiązana jest do obliczenia i pobrania od podatnika należności z tytułu zobowiązania podatkowego i do wpłacenia jej na rachunek właściwej władzy podatkowej.

Jak widzimy „strona” jest tu pojęciem ogólnym, „podatnik” lub „płatnik” zaś są podporządkowanymi zakresami tego pojęcia ogólnego nie zaś, jak to często czyni mowa potoczna: pojęciami podporządkowanymi innemu pojęciu; takiego bowiem systemu podporządkowania nie zna nauka prawa, używa go tylko mowa potoczna lub niewykształcony język prawniczy.

Rozważania te, jak to zainteresowani stwierdzą przy stosowaniu dekretu, mają swe znaczenie praktyczne (na teoretyczne zresztą pogłębianie zagadnień nie pozwala nam charakter „Tygodnika”) z uwagi na to choćby, że inne skutki prawne przywiązane są do działania „strony” w ogóle a inne do działania podatników lub płatników.

Przed analizą poszczególnych przepisów działu IV wypada szczegółowo wyjaśnić nowe pojęcia: podatnik i płatnik.

Na podkreślenie zasługuje sprecyzowana wyraźnie w dekrete istotna różnica między tymi pojęciami, a to z uwagi na różnorodność konsekwencji prawnych związanych z nimi.

Jak zaznaczyliśmy, podatnikiem jest strona, która podlegając z mocy ustawy obowiązki podatkowemu obowiązana jest do uiszczenia daniny publicznej.

Płatnikiem jest strona, która z mocy ustawy obowiązana jest do obliczenia i pobrania od podatnika należności z tytułu zobowiązania podatkowego i do wpłacenia jej na rachunek właściwej władzy podatkowej.

Klasycznym przykładem płatnika będzie pracodawca w podatku od wynagrodzeń, notariusz pobierający opłatę stemplową od sporządzonego aktu przewłaszczenia majątku nieruchomości. wreszcie kierownik teatru lub kinoteatru inkasujący komunalny podatek od biletów wstępu.

### W tym numerze:

Podatnicy i ich zastępcy w nowym postępowaniu podatkowym — Opłaty administracyjne na rzecz Związków Samorządowych. — Poradnik księgowego (Wartość opakowania w księgowości) — IV. Kongres rzemiosła w Bydgoszczy — Komunikaty. —

### W najbliższych numerach:

Wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa a podatki. — Danina komunalna na remont domów mieszkalnych — Poradnik księgowego — Organizacja przedsiębiorstw — Ubezpieczenie wypadkowe — Handel zagraniczny — Komunikaty.

### Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel.

Podatnikiem zaś w tych przypadkach będzie pracownik, strony sporządzające akt przewłaszczenia oraz osoba nabywająca bilet wstępu.

Obowiązująca dotąd ordynacja podatkowa celem określenia osoby obowiązanej do uiszczenia podatku nie używa terminu „podatnik”, mimo że wyraz ten jest w mowie potocznej bardzo rozpowszechniony i dotychczasowemu prawodawstwu polskiemu nie obcy.

Terminu tego używa stale ustawa o opłatach stemplowych, a nie zna terminu „płatnik”. Ten ostatni jest wprowadzie użyty w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o opłatach stemplowych, ale nie w znaczeniu każdej osoby obowiązanej do uiszczenia opłaty stemplowej, lecz celem oznaczenia tej spośród osób obowiązanych, która opłatę stemplową faktycznie uiściła lub deklaruje kasie urzędu skarbowego zamiar uiszczenia.

Ordynacja podatkowa rozróżnia dwie prupy osób obowiązanych do uiszczenia. Pierwszą określa terminem „płatnik”. Instytucja prawna, z której wysnuwa się pojęcie grupy drugiej, określona jest terminem „odpowiedzialność za podatek” wobec drugiego terminowi „płatnik” możemy — jako nazwę grupy drugiej — przeciwstawić termin „osoba odpowiedzialna za podatek”.

„Płatnikiem” jest w myśl ordynacji podatkowej „każda osoba fizyczna, spadek wakujący lub osoba prawna podlegająca w myśl poszczególnych ustaw podatkowych obowiązki podatkowemu”.

Innymi słowy „płatnikiem” jest osoba, której zobowiązanie podatkowe należy do istoty danego stosunku publiczno-prawnego, mającego za przedmiot uiszczenie podatku (jak nie ma zobowiązania podatkowego bez określenia rodzaju podatku, tytułu należności i jej wysokości, tak nie ma zobowiązania podatkowego bez określenia płatnika).

Natomiast „osobą odpowiedzialną za podatek” jest ta, której zobowiązanie podatkowe należy do istoty danego stosunku publiczno-prawnego, mającego za przedmiot uiszczenie podatku (jak nie ma zobowiązania podatkowego bez określenia rodzaju podatku, tytułu należności i jej wysokości, tak nie ma zobowiązania podatkowego bez określenia płatnika).

Natomiast „osobą odpowiedzialną za podatek” jest ta, której zobowiązanie podatkowe jest stanem przypadkowym, wynikłym ze szczególnego zbiegu okoliczności: dany stosunek prawny istniałby również bez zobowiązania osoby odpowiedzialnej.

Na zasadach tych opierała się w dużej mierze nowa konstrukcja dekretu o zobowiązaniach podatkowych o wyrażnym podziale pojęcia „podatnik” i „płatnik”.

Otóż według dekretu o zobowiązaniach podatkowych podatnik odpowiada za zobowiązania podatkowe z mocy prawa całym swoim majątkiem i tylko wówczas jest od tej odpowiedzialności wolny, gdy obowiązek wpłacenia należności z tytułu zobowiązania podatkowego ciąży wyłącznie na płatniku.

Typowy przypadek wolności od odpowiedzialności podatnika zachodzi w podatku od wynagrodzeń. Tam płatnik (służbodawca) obowiązany jest pobrać podatek od podatnika (pracownika) i wpłacić ten podatek do kasy skarbowej. Obowiązek wpłacenia należności z tytułu podatku ciąży wyłącznie na płatniku (służbodawcy); podatnik (pracownik) nie ma obowiązku wpłacenia tego podatku do kasy skarbowej.

Skoro zatem obowiązek wpłacenia podatku ciąży „włącznie na płatniku” (służbodawcy), podatnik (pracownik) jest wolny od odpowiedzialności za ten podatek. Odpowiedzialność ta przechodzi z mocy prawa na płatnika.

Należy tu jednak wysunąć zastrzeżenia co do obecnej konstrukcji dekretu. Stosowanie bowiem omawianego przepisu w obecnym jego brzmieniu może napotkać na trudności, których można uniknąć przy zastosowaniu zmian uwzględniających następujące uwagi:

a) użycie wyrażenia „z mocy ustawy” nie jest właściwe z uwagi na to, że w tej mierze obowiązek płatnika może znajdować swe źródło nie tylko w ustawach w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz w normach, które nie noszą charakteru ustaw czy nawet dekretów lub rozporządzeń z mocą ustawy lub dekretu, np. w odpowiednich uchwałach władz samorządowych.

b) konieczne byłoby zastąpienie wyrazu „obliczenie” wyrazem „potrącenie” z uwagi na to, że istotne dla treści zobowiązania płatnika jest zawsze tylko potrącenie lub pobranie należności nie zaś czynność o charakterze techniczno-przygotowawczym, jaką jest „obliczenie” należności.

Dekret stanowi dalej, iż przepisy odnoszące się do podatników stosuje się odpowiednio do płatników.

## II. Zdolność do działań

Nowy dekret stanowi w tej mierze, iż zdolność prawną i zdolność do działań prawnych strony ocenia władza podatkowa według przepisów prawa cywilnego.

Imieniem osób, nie posiadających zdolności do działań prawnych, działają ich przedstawiciele ustawowi.

Imieniem spadków wakujących (nieobjętych) działają osoby, sprawujące zarząd majątku masy spadkowej.

Jeżeli nie jest pewne, kto jest upoważniony do występowania w imieniu spadku lub innego majątku pozostałego bez zarządcy, sąd, na wniosek właściwej władzy podatkowej, wyznaczy kuratora.

Imieniem osób prawnych, spółek jawnych, komandytowych i spółek nie będących spółkami handlowymi działają osoby, uprawnione do reprezentowania z mocy przepisów normujących działalność tych osób i spółek.

Jeżeli chodzi o pojęcia zdolności prawnej i zdolności do działań prawnych, to w szczególności pojęcie zdolności do działań prawnych należy tu rozumieć jako zastosowane do pojęcia działania w sprawach podatkowych np. do składania zeznań, do udzielania wyjaśnień, odpowiedzi na pytania i przedstawione wątpliwości itp.

A zatem zdolność do działania w postępowaniu, unormowanym w dekrecie o postępowaniu podatkowym — czyli właściwość osobista jest niczym innym, jak odpowiednikiem „zdolności procesowej” określonej w polskiej procedurze cywilnej.

Procedura polska nie wymaga ogólnej nieograniczonej zdolności do działań prawnych, by móc samodzielnie proces prowadzić — wystarczy zdolność zobowiązania się przez umowę „względem przedmiotu sporu”, tzn. ustawa wymaga tylko tego, by powód mógł rozporządzać przedmiotem sporu, natomiast bez znaczenia jest to, czy w stosunku do innych przedmiotów zdolność taką posiada.

Należy zaznaczyć, że takie sformułowanie zdolności procesowej posiada duże znaczenie praktyczne. Kto nie posiada zdolności procesowej, ten może działać w procesie tylko przez ustawowego zastępcę; a kto jest w niej ograniczony — może działać tylko w asystencji tej osoby, której zgoda do rozporządzania danym przedmiotem jest wymagana według przepisów prawa cywilnego.

Zdolności do działań prawnych, a więc i procesowej nie posiadają następujące osoby:

1. dzieci poniżej lat siedmiu,
2. osoby umyślowo chore,
3. osoby ubezwłasnowolnione z powodu choroby umysłowej.

Za te osoby działa zastępca prawny — ojciec, matka, opiekun. Taki zastępca prawny posiada — w stosunku do sądu i strony przeciwnej — wszystkie prawa i obowiązki strony procesowej, chociaż w rzeczywistości nią nie jest — jest traktowana jak strona, a nie jako „osoba trzecia”.

Ograniczoną zdolność do działań prawnych posiadają:

1. małoletni po skończeniu siódmego roku życia,
2. osoby ubezwłasnowolnione z powodu słabości umysłowej, nałogowego pijaństwa i marnotrawstwa,
3. osoby, znajdujące się pod tymczasową kuratelą. Osoby powyższe mogą działać tylko w „asystencji” ojca, matki, opiekuna czy kuratora.
4. dłużnik upadły, do czasu prawomocnego umorzenia lub ukończenia postępowania upadłościowego, bądź do terminu późniejszego, wynikającego z układu zawartego między upadłym a wierzycielami zatwierdzonego przez sąd, bądź do dnia, w którym uprawnomocono się uchylenie postanowienia o ogłoszeniu upadłości (art. 20, 24, 90, 195, 216, 217, 220; 223 prawa upadłościowego; Dz. U. R. P. Nr. 93/34 poz. 844),
5. dłużnik, co do którego zostało otwarte postępowanie układowe: od daty otwarcia tego postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia co do układu lub umorzenia postępowania (art. 28 prawa o postępowaniu układowym).

Co do tej ostatniej grupy osób możemy jednak wprowadzić pewne ograniczenia, a mianowicie: osoba taka tylko wówczas nie ma zdolności do działania w zakresie postępowania podatkowego, jeżeli nadzorca został przekazany całkowity zarząd majątku oraz — w razie przekazania częściowego zarządu majątku — jeżeli dana należność podatkowa dotyczy części majątku, zarządzanej przez nadzorcę.

poza tymi przypadkami dłużnik jest zdolny do działania, gdyż nadzorca sprawuje tylko nadzór nad przedsiębiorstwem dłużnika, a w postępowaniu sądowym uczestniczy po stronie dłużnika, z uprawnieniami interwenienta ubocznego.

W razie ustanowienia zarządu przymusowego nad nieruchomością, dłużnikowi — jeśli sam nie jest zarządcą — zostaje odejty zarząd zajętej nieruchomości.

W tym stanie rzeczy — jeśli dana należność podatkowa dotyczy zajętej nieruchomości — dłużnika w postępowaniu unormowanym w dekrecie o postępowaniu podatkowym zastępuje zarządca. Wynika to również z kodeksu postępowania cywilnego, w myśl którego „zarządca obowiązany jest wykonywać czynności potrzebne do podtrzymania prawidłowego gospodarstwa” oraz „ma prawo... prowadzenia spraw, które przy wykonywaniu zarządu okażą się potrzebne”.

Stosownie do postanowień art. 5 prawa przemysłowego „w przedsiębiorstwach przemysłowych” (tj. wymienionych w art. 1 i 2 powołanego prawa, w szczególności także w przedsiębiorstwach handlowych) „należących do osób niezdolnych do działań prawnych i do małoletnich, winni być ustanowieni zastępcy, posiadający ustawowe warunki samodzielnego prowadzenia przemysłu. Przepis ten nie stosuje się do małoletnich, którzy na mocy szczególnych przepisów są zdolni do działań prawnych”.

Takim przepisem był § 112 niemieckiego kodeksu cywilnego, który głosi: „Jeżeli ustawowy zastępca upoważni małoletniego za zatwierdzeniem sądu opiekuńczego do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstwa zarobkowego, wówczas małoletni ma nieograniczoną zdolność do działania w zakresie takich czynności prawnych, jakie z prowadzeniem przedsiębiorstwa są połączone... Upoważnienie to może zastępca cofnąć jedynie za zatwierdzeniem sądu opiekuńczego”.

Wreszcie wypada podnieść, iż nauka procesu cywilnego zna dwa pojęcia:

1. zdolność sądową — możność zostania stroną w procesie,
2. zdolność procesową — możność przedsięwzięcia czynności procesowych.

Powyższe pojęcia procesowe mają odpowiedniki w prawie materialnym: zdolność sądowa pokrywa się ze zdolnością prawną w prawie materialnym, procesowa — ze zdolnością do działań prawnych.

Polska procedura zna tylko pojęcie zdolności procesowej, którą nazywa zdolnością zobowiązania się przez umowę, o której wyżej wspomnieliśmy.

Imieniem spadków wakujących (nieobjętych) działają osoby, sprawujące zarząd majątku masy spadkowej.

Jeżeli nie jest pewne, kto jest upoważniony do występowania w imieniu spadku lub innego majątku pozostałego bez zarządcy, na wniosek właściwej władzy podatkowej sąd ustanawia kuratora.

„Innym pozostałym majątkiem” może być suma ubezpieczenia, płatna na skutek czyjejś śmierci, jeżeli w myśl prawa cywilnego nie należy do spadku.

Jeżeli chodzi o właściwość sądu to właściwym jest sąd grodzki, w którego okręgu spadkodawca miał zamieszkanie (w braku zamieszkania miejsca pobytu) w dniu śmierci, w braku tego kryterium: sąd ostatniego miejsca zamieszkania, a w braku tej wskazówki: sąd, w którego okręgu znajdują się przedmioty spadkowe.

Jeżeli władza podatkowa bezpośrednio wystąpi do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela ustawowego, koszty postępowania sądowego ponosi Skarb Państwa, ponieważ występuje tu jako strona, na rzecz której dokonuje się czynności. Od opłat sądowych Skarb Państwa jest wolny.

Imieniem osób prawnych, spółek jawnych, komandytowych i spółek nie będących spółkami handlowymi działają osoby, uprawnione do reprezentowania z mocy przepisów normujących działalność tych osób i spółek.

Spółkami handlowymi są spółki jawne, spółki komandytowe, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne.

Konstrukcja tego przepisu wykazuje już znaczną poprawę w porównaniu do konstrukcji odnośnych postanowień ordynacji podatkowej, która pomijała tak wyraźną podstawę przedstawicielstwa osób prawnych i spółek, jaką stanowią przepisy prawne a ograniczała się do użycia nieoprawnego zupełnie tekstu: „imieniem osób prawnych i spółek handlowych, działają osoby, uprawnione do zastępstwa z mocy statutu, aktu fundacyjnego umowy spółki itp.”

Dla praktyki byłaby najodpowiedniejsza teza następująca: „Imieniem osób prawnych oraz innych podmiotów prawnych, nie będących osobami fizycznymi działają osoby fizyczne, które na mocy przepisów prawnych lub zarządzeń władzy lub postanowień umownych, normujących ustrój danego podmiotu prawnego, są uprawnione do zawierania umów w jego imieniu”.

Co do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością określa treść rejestru handlowego, która osoba — lub które osoby łącznie — są uprawnione do reprezentowania. Jeśli w tej mierze nie ma w rejestrze informacji, to przedstawicielstwo spółki stanowią dwaj członkowie zarządu, albo jeden członek zarządu łącznie z prokurentem.

W imieniu spółki jawnej — w braku informacji w rejestrze handlowym — uprawniony jest do działania każdy wspólnik.

W imieniu spółki komandytovej: każdy wspólnik, odpowiedzialny za zobowiązania spółki bez ograniczenia.

W imieniu spółdzielni — w braku informacji w rejestrze spółdzielni — są uprawnieni do działania: osoba, której poruczone jest pełnienie funkcji zarządu jednoosobowego, a przy zarządzie wieloosobowym: łącznie dwaj członkowie zarządu.

Co do spółki cywilnej domniemywa się, że każdy wspólnik jest uprawniony do reprezentowania; władza podatkowa powinna jednak w tej mierze zastosować się do treści umowy spółki lub uchwały, na mocy których wspólnik został wyłączony od prowadzenia spraw spółki lub prowadzenie spraw zostało powierzone osobie trzeciej, nie będącej wspólnikiem — jeżeli spółka o tych swoich przejawach woli zawiadomiła władzę podatkową.

W imieniu osoby prawnej nie będącej spółką handlową a będącej kupcem rejestrowym, działają osoby, wymienione w rejestrze handlowym jako uprawnione do reprezentowania.

W imieniu stowarzyszenia zarejestrowanego działają osoby wskazane ogólnie w statucie, a indywidualnie w rejestrze stowarzyszeń.

Obowiązujące w tej mierze przepisy stanowią, iż stowarzyszenie powinno posiadać zarząd, który zastępuje je na zewnątrz; w razie braku zarządu zdolnego do działań prawnych władza rejestracyjna z własnej inicjatywy lub na żądanie osoby interesowanej ustanowi kuratora, który zastępuje zarząd na czas potrzebny do usunięcia powyższego braku lub zadecydowania likwidacji.

Gminę reprezentuje prełożony gminy (wójt burmistrz, prezydent miasta); jeżeli jednak chodzi o oświadczenia pisemne może je podpisywać również upoważniony przez prełożonego gminy: jego zastępca lub poszczególny urzędnik gminy.

### III. Pełnomocnicy.

Jeśli chodzi o zagadnienie pełnomocnictwa to nowy dekret o postępowaniu podatkowym stanowi, iż strona może ustanowić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie.

Pełnomocnikiem w postępowaniu podatkowym może być tylko osoba wpisana w Polsce na listę adwokatów, a w sprawach mniejszej wagi członkowie rodziny, osoby należące do wspólnego gospodarstwa domowego, osoby sprawujące zarząd majątku podatnika lub jego pracownicy, jeżeli władza podatkowa nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa.

Zasadniczo zależy od woli strony, czy ma działać osobiście, czy przez pełnomocnika. Od tej reguły są dwa wyjątki:

1. pełnomocnictwo jest niedopuszczalne, gdy do danej czynności jest wymagane osobiste działanie strony,
2. w niektórych przypadkach podatnik jest obowiązany ustanowić pełnomocnika i zawiadomić o tym właściwą władzę podatkową, a mianowicie, gdy przebywa stale poza obszarem Rzeczypospolitej lub gdy za granicą znajduje się siedziba zarządu przedsiębiorstwa, wykonywanego w Polsce; w tych przypadkach pełnomocnikiem ma być osoba, zamieszkała w Polsce.

Na podkreślenie zasługuje szczegół, iż obowiązek ustanowienia pełnomocnika ciąży stosownie do wyraźnego postanowienia dekretu tylko na „podatniku”, nie zaś na każdej „stronie”. Jeżeli zatem taką stroną będzie nie podatnik lub płatnik to w warunkach, o których mowa wyżej w p. 2) nie będzie ona miała obowiązku ustanowienia pełnomocnika.

Pełnomocnikiem w postępowaniu podatkowym jak zaznaczono, może być tylko adwokat a w sprawach mniejszej wagi członek rodziny, domownik lub pracownik podatnika.

Odnosnie tych postanowień dekretu nasuwają się poważne zastrzeżenia.

Jeśli chodzi bowiem o zakres pełnomocnictwa to nowy dekret wprowadza dalekoidące ograniczenie w porównaniu do ordynacji podatkowej, według której pełnomocnikiem w postępowaniu podatkowym mogła być każda osoba własnowolna z pewnymi nielicznymi zresztą wyjątkami.

Dekret pomija zupełnie tak ważną rolę, jaką w zakresie zastępstwa przed władzami podatkowymi odgrywają zrzeczenia, których statut przewiduje udzielanie pomocy prawnej ich członkom — w zakresie tej pomocy.

Dotychczas nawet brak dokładnego określenia w postanowieniach statutu organizacji pomocy prawnej nie pozabawiało zrzeczenia uprawnień udzielania pomocy, gdy statut pomoc taką ustanawiał.

W tym przypadku organizacja pomocy prawnej zależała od uznania władz zrzeczenia i było obojętnym, czy zrzeczenie udzielało jej członkom przez funkcjonariusza bądź członka zrzeczenia czy też przez osobę obcą, powołaną w tym celu przez zrzeczenie na podstawie umowy o świadczenie usług.

Jak to już podnosiła jedna z Izb Przem.-Handl. jest powszechnym zwyczajem, uswięconym zresztą już formalnymi przepisami zawartymi w statutach poszczególnych zrzeczeń przemysłowych, że zrzeczenia przemysłowe kupców i przemysłowców udzielają swym członkom porad w sprawach podatkowych.

Ta dziedzina działalności zrzeczeń — zwłaszcza zrzeczeń drobnych kupców, przemysłowców i rzemieślników stanowi poważną część pracy zrzeczeń. Poszczególne zrzeczenia otaczają swego rodzaju opieką swych członków, współdziałając z nimi w zawitych niejednokrotnie, a dla drobniejszego przedsiębiorcy zawsze bardzo skomplikowanych kwestiach, związanych z wymiarem podatków.

Obrona interesów zrzeczenych — i to obrona interesów indywidualnych — jest fundamentem działalności tych zrzeczeń. Dlatego też słusznym jest, by odpowiednio przygotowani funkcjonariusze tych zrzeczeń mogli zastępować członków zrzeczeń w sprawach podatkowych.

Zresztą i dla władz skarbowych jest wskazane, by mieć do czynienia z obeznanym w sprawach podatkowych funkcjonariuszem zrzeczenia, aniżeli z samym podatnikiem, z którym rozmowa jest oczywiście trudniejsza, gdyż nie zawsze jest on na tyle przygotowany, aby z jednej strony móc udzielić władzy podatkowej odpowiednich wyjaśnień, a z drugiej strony, aby móc władzy podatkowej w odpowiedni sposób przedstawić punkt widzenia podatnika".

Dekret stanowi dalej, iż pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie. Władza podatkowa może żądać uwierzytelnienia podpisu na pełnomocnictwie z wyjątkiem przypadków, w których pełnomocnikiem jest adwokat.

Według dotychczasowych zasad postępowania władze skarbowe były obowiązane żądać uwierzytelnienia, gdy pełnomocnictwo przedstawiła osoba nie trudniąca się zawodowym zastępowaniem stron w urzędach, a która kiedykolwiek była funkcjonariuszem państwowym lub samorządowym (na mocy stosunku publiczno-prawnego lub umownego).

Dekret nie podaje sposobu uwierzytelnienia podpisu. Wobec tego oprócz poświadczenia podpisu przez notariusza (art. 96 prawa o notariacie) należy uważać za prawidłowe uwierzytelnienie przez jakiegokolwiek inny urząd publiczny — z wyjątkiem uwierzytelnienia przez sądy, których prawo do poświadczenia podpisów zostało uchylone prawem o notariacie.

Uwierzytelnienie notarialne jest niezbędne, gdy mocodawca nie umie, lub nie może się podpisać.

Wreszcie dekret stanowi w dziale IV, iż strony mają prawo w godzinach do tego przeznaczonych dowiadywać się o biegu spraw.

Władza podatkowa może na prośbę strony zezwolić na sporządzenie odpisów z dokumentów, jeżeli to ze względu na interes publiczny nie jest niedopuszczalne.

Od decyzji w tym przedmiocie nie służy żaden środek prawny oddzielny od odwołania co do istoty sprawy.

Zastrzeżenie budzi tu pozostawienie władzy podatkowej zbyt dalekoidącej swobody w kierunku ograniczenia jawności postępowania podatkowego, które niewątpliwie jest jedną z podstawowych gwarancji funkcjonowania aparatu podatkowego.

Jeżeli władza podatkowa może decyzją odmówić ujawnienia stronie pewnych dokumentów z akt podatkowych, to conajmniej decyzja taka musiałaby wyszczególniać te akta, których jawność została uchylona.

Wszystkie elementy, na których opiera się wymiar podatku, muszą być stronie ujawnione, jeżeli nie ma się zamiaru z góry wykluczyć możliwości należytej obrony swych interesów przez stronę w postępowaniu podatkowym.

W obecnym bowiem stanie rzeczy strona nie ma możliwości stwierdzić, czy postępowanie władzy podatkowej pozbawione jest błędnych założeń, omyłek czy niedociągnięć formalnych lub materialnych.

Zwłaszcza przy wysokich ciężarach podatkowych prawa podatnika do obrony jego interesów muszą być respektowane, jeżeli mamy mówić o tym, iż podatnik jest czynnikiem współdziałającym przy wymiarze podatku a nie przedmiotem postępowania podatkowego.

mgr Z. Mielcarzewicz.

## Oplaty administracyjne na rzecz Związków Samorządowych

W ostatnim czasie rady narodowe szeregu miast i powiatów podejmują uchwały w przedmiocie opłat administracyjnych na rzecz związków samorządowych od wnoszonych podań, odwołań oraz za wystawione poświadczenia urzędowe.

Jeżeli chodzi o podstawę prawną pobierania omawianych opłat, to zawarta jest ona w postanowieniach art. 10 dekretu z dnia 10 marca 1946 r. o finansach komunalnych i jako taka nie budzi wątpliwości.

Zastrzeżenia jednak nasuwa niejednolita i różnorodna praktyka poszczególnych związków samorządowych odnośnie uchwalenia materialnych postanowień dotyczących pobierania opłat administracyjnych.

Tak np. uchwała Powiatowej Rady Narodowej w Gostyniu wprowadzająca pobór opłat administracyjnych na rzecz Powiatowego Związku Samorządowego zwalnia od tych opłat: wnioski osób ubogich, urzędów państwowych i samorządowych oraz wnioski w sprawach stosunku służbowego.

Tymczasem równocześnie analogiczna uchwała Powiatowej Rady Narodowej w Chodzieży zwalnia od opłat:

- a) podania dotyczące spraw Referatu Opieki Społecznej,
- b) zawierające wnioski w sprawach publicznych,
- c) dotyczące stosunku służbowego osób, pozostających w czynnej służbie powiatu lub będących na emeryturze oraz członków ich rodzin,

- d) dotyczące posad w wydziale powiatowym wzgl. powiatowym związku komunalnym,
- e) zawierające dane celem dokonania wymiaru lub poboru danin powiatowego związku komunalnego, w szczególności deklaracje podatkowe,
- f) dotyczące występów i przekroczeń służbowych,
- g) dotyczące osób, którym sąd lub miejscowa władza policyjna przyznały prawo ubogich,
- h) podania o zapomogi osób, dotkniętych klęską żywiołową,
- i) pisma urzędów państwowych i samorządowych w sprawach publicznych,
- j) świadectwa dotyczące stosunku służbowego osób pozostających w służbie powiatowego związku komunalnego oraz emerytów powiatowych i ich rodzin.

Pożądane byłoby w interesie równomierności obciążeń z tytułu opłat na rzecz związków samorządowych, by związki w tej mierze kierowały się wytycznymi uzgodnionymi przy współudziale władz nadzorczych.

Podobne zastrzeżenia budzi zagadnienie wysokości opłat administracyjnych.

Tak np. wspomniana wyżej uchwała Powiatowej Rady Narodowej w Gostyniu przewiduje opłaty w następującej wysokości:

- |   |       |
|---|-------|
| 1. od podań . . . . .   | 50 zł |
| 2. od odwołań, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 100 zł . . . . .           | 50 „  |
| 3. od odwołań, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty 100 zł . . . . . | 25 „  |
| 4. za wystawione poświadczenie urzędowe . . . . .                                       | 50 „  |
| 5. od każdego załącznika dołączonego do ad 1—3 opłata . . . . .                         | 5 „   |

Wysokość tych opłat powinna zdaniem naszym ulec obniżeniu.

W obecnym bowiem ujęciu, uiszczono opłaty zbyt wysokiej w stosunku do wartości przedmiotu sporu mogłoby powstrzymać od wnoszenia odwołań, czego nie powinna być powodem wygórowana opłata.

Wysokość opłat administracyjnych od podań w sprawach dotyczących się danin publicznych (podatku, opłaty) na-

leżałoby dostosować do wysokości opłat stemplowych, pobieranych na podstawie ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. wraz z późniejszymi zmianami.

Opłaty te wynoszą:

Od podania, w którym petent żąda zmiany decyzji w przedmiocie daniny publicznej (odwołanie, zażalenie).

- |  |       |
|--|-------|
| a) przy sumie spornej, przekraczającej 100 . . . . .             | 20 zł |
| b) przy sumie spornej ponad 50 zł do 100 zł . . . . .            | 5 „   |
| c) przy sumie spornej nie przekraczającej 50 zł wolne od opłaty. |       |

Od załączników do wyżej wymienionych podań (odwołań, zażeń) opłata nie należy się.

Podania innej treści, dotyczące danin publicznych, podlegają opłacie w wysokości 30 zł oraz w wysokości 5 zł od każdego załącznika.

## Poradnik księgowego

### Wartość opakowania w księgowości

Zagadnienie wartości opakowania w księgowości daje zależnie od sposobu ujęcia przez księgowego różny wynik po przeprowadzeniu kontroli ksiąg. Powszechnie panuje tendencja zaliczenia wszelkich wydatków na opakowanie jako koszty prowadzenia przedsiębiorstwa i bezpośrednio zaksięgowanie tego rodzaju wydatków na rachunek kosztów handlowych, czyli przerzuceniem w końcu roku gospodarczego na straty. Niewątpliwie mogą zaistnieć takie wypadki, które udowodnią słuszność tego rodzaju postępowania. Nie można jednak takiego postępowania uogólniać, bowiem w innych przykładach stwierdzimy konieczność aktywowania wydatków na opakowanie, które z tej przyczyny powiększając nam sumę wszystkich składników majątkowych spowodują w końcowym sprawozdaniu rachunkowym zwiększenie dochodu z działalności przedsiębiorstwa.

By to zagadnienie należycie naświetlić, wypadła nasamwiera omówić rodzaje opakowania i na podstawie zaseregowania ustalić, które z nich mogą być bezpośrednio uznane jako koszty prowadzenia przedsiębiorstwa, które zaś aktywować — to znaczy uwzględnić po stronie czynnej w inwentarzu i bilansie.

Opakowanie ma między innymi chronić towar przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub kradzieżą, jak i niejedno krotnie stanowi nieodłączną część składową towaru. Jest i dalej opakowanie środkiem reklamowym danego towaru, jeżeli jego wykonanie zezwewnętrzne na to wyraźnie wskazuje.

Możemy zatem odróżnić następujące rodzaje opakowania:

1. a) opakowanie wewnętrzne lub bezpośrednie (np. papier pergaminowy, pudełka, słoiki, flakony itp.)
- b) opakowanie zewnętrzne, (np. skrzynie, kosze, worki, itp.)
2. a) opakowanie detaliczne, które może mieć charakter do pewnego stopnia nieodłączny od danego artykułu a zarazem spełniać cel propagandowy (np. wody toaletowe, pasty do obuwia itd.), — z drugiej natomiast strony spełniać cel zwykły najbardziej odpowiadający temu co powszechnie nazywamy „opakowaniem” (np. zwykły papier, sznurek, torebka itp.)
- b) opakowanie hurtowe, którego zadaniem jest z jednej strony tworzenie pewnych większych zespołów ułatwiających dokonywanie obrotu w handlu hurtowym (np. opaskowanie, kartonowanie itd.) albo posługiwanie się z punktu widzenia rozmiaru większymi środkami na opakowanie, jak beczki, skrzynie, cysterne itp., — z drugiej natomiast strony do tego rodzaju opakowania zaliczamy takie które ma spełnić zadanie ochrony danego towaru w czasie przesyłki.
3. a) opakowanie zwykłe nie podlegające zwrotowi i niewliczane do faktury,
- b) opakowanie o charakterze trwałym, bardzo często kosztowne, które z reguły sprzedawca liczy w wystawionej fakturze, przyjmuje do zwrotu lub też wyraźnie zastrzega sobie prawo wyłącznej własności i żąda w ustalonym terminie zwrotu,
4. a) opakowanie o charakterze powszechnego użytku, to jest takie, które nie tylko kupiec, lecz z równym po-

żytkiem służy konsumentowi. Ma ono zatem dość silną wartość obiegową,

b) opakowanie, które posiada wartość wyłączną dla danego przedsiębiorstwa, szczególnie spełniające czynność reklamową. Do tego rodzaju zaliczamy odrukowane etykiety firmowe, opaski itp. Wartość użytkowa takiego opakowania jest ograniczona, kończy się bowiem z chwilą nieaktualności danego artykułu, co może być życiowym zjawiskiem dość częstym.

5. a) opakowanie nieodłączne od towaru, a więc takie, które nie tylko, że sprzedajemy razem z pewnym artykułem, lecz bez niego nie możnaby wogóle rzucić je na rynek zbytu,

b) opakowanie, które spełnia jedynie zwykłą funkcję czy to ukrycie towaru przed okiem przechodnia, czy też pozwalające różnego rodzaju artykuły uchwylić w jedną całość, jako ułatwiający środek transportu. (np. zwykła paczka, sporządzona z papieru i sznurka, kartonik, lub skrzynka).

Biorąc z punktu widzenia księgowości wyżej omówione rodzaje opakowań, zapytujemy które z nich są bezpośrednim kosztem prowadzenia przedsiębiorstwa, które zaś należy prowadzić w oddzielnej wartościowej ewidencji, by z końcem każdego roku gospodarczego uchwycić posiadany zapas ilościowo i wartościowo do inwentury?

Trafną odpowiedź na powyższe pytanie uzależniamy od następujących czynników:

1. rodzaju i wielkości przedsiębiorstwa.
2. rodzaju i wartości opakowania,
3. ilości a przede wszystkim wartości posiadanego opakowania w chwili sporządzania zamknięć rachunkowych,
4. procentowej wartości opakowania w stosunku do danego towaru, jeżeli opakowanie to posiada znacznie omówione wyżej pod punktem 5. a).

Przedsiębiorstwo z punktu widzenia jego rodzaju i wielkości decyduje w omawianej sprawie o tyle, że rodzaj produkowanego towaru powodować może konieczność posiadania, albo też zupełnego obyścia się opakowania. Jeżeli zakres działalności takiego przedsiębiorstwa, które w związku ze sprzedażą towarów posługuje się wielką ilością opakowania będzie stosunkowo duży, natenczas zapas posiadanego opakowania będzie niewątpliwie dość duży, który trzeba inwentaryzować. Wydatki na ten cel poczynione lepiej księgować na oddzielnym rachunku „Opakowanie”, które z końcem roku wykaże nam zapas i wynik.

**Przykład:** W roku 1945 zakupiliśmy w pewnym przedsiębiorstwie opakowania na ogólną sumę zł 149.500,— (sprzedaż towaru wynosiła zł 428.745,—). W końcu roku stwierdzamy wartość posiadanego opakowania na ogólną sumę zł 38.260,—.

Przykład ten dowodzi, że na samo opakowanie w stosunku do sprzedaży towaru wydaliśmy poważną sumę. Końcowy natomiast stan opakowania przedstawia wartościową kwotę, która ma dostatecznie wyraźny wpływ na ogólny wynik działalności przedsiębiorstwa. Należy przeto tę pozycję aktywować. Rachunek „Opakowanie” zamknijemy w sposób następujący:

Wn.	Rk. Opakowanie	Ma
Kasa . . . . . 149.500,—	Bil. zamkn. . . . . 38.260,—	
—	Straty i Zyski 111.240,—	
==	==	==
149.500,—	149.500,—	

Wn.	Bilans Zamknięcia	Ma
Opakowanie . . . . .	38.260,—	

Wn.	Rk. Strat i Zysków	Ma
Opakowanie . . . . .	111.240,—	

Mówiąc o rodzaju opakowania należy mieć między innymi szczególnej uwadze dane omówione wyżej pod punktem 5. a) i b). Wielu z księgowych popełnia na tym odcinu poważne błędy. czy to z punktu widzenia zaszerogowania opakowania omówionego pod pkt. 5. a) względnie zupełnego jego nieodróżnienia. I tak np. podpisany stwierdził księgowanie wydatków na tak zwane opakowanie nieodłączne od towaru na rachunku „Półfabrykaty”. Pod mianem półfabrykatów należy rozumieć tego rodzaju produkt, który w chwili zamknięcia zmienił charakter surowca na skutek nakładu pracy produkcyjnej, lecz nie jest jeszcze produktem gotowym. Nigdy natomiast nie można opakowania nieodłącznego od towaru nazwać półfabrykatem.

Niewłaściwie postępuje i ten księgowy, który nie uwidacznia wydatków na opakowanie nieodłączne od towarów oraz opakowanie zwykłe na oddzielnych rachunkach, zwłaszcza, gdy to pierwsze pociąga za sobą bezporównania większe nakłady od ostatniego, które jako powszechne i z punktu widzenia znacznie niższych kosztów rzadziej bywa na końcu roku aktywowane.

Decyduje w zaszerogowaniu wydatków na opakowanie, jego wartość. Opakowanie zwykle większej wartości, jak np. specjalnie zbudowane masywne skrzynie, beczki itp., co do których zastrzegamy sobie prawo własności i żądamy zwrotu jest częścią składową składników majątkowych przedsiębiorstwa i inwestycje na ten cel poniesione nie mogą być z końcem roku przerzucone na straty. Zapewne pewna część tego opakowania ulega zupełnie względnie częściowemu zniszczeniu. Wartość użytkową tego rodzaju opakowania możemy dokładnie ustalić z końcem roku gospodarczego i wówczas należy postąpić identycznie jak w wyżej przytoczonym przykładzie albo, jeżeli uważać będziemy to opakowanie jako przedmioty majątku ruchomego, wykazujemy każdorazowe nabycie w księdze inwentarzowej nieruchomości i ruchomości, w której rok rocznie przeprowadzamy umorzenie (amortyzację) według ustalonych stawek procentowych.

Zaistnieć może i tego rodzaju przykład praktyczny w przedsiębiorstwie że jednostkowa wartość poszczególnego opakowania nie jest wysoka, lecz ilościowo posiadamy ich bardzo dużo. Na tym miejscu zwracamy uwagę, że każdorazową rewizję ksiąg handlowych w przedsiębiorstwie z reguły poprzedza lustracja ogólna przedsiębiorstwa, której zadaniem jest naoczne stwierdzenie mienia nieruchomego, ruchomego, w szczególności zapasów, środków czyste obrotowych, a więc i opakowania. I w takich wypadkach zdarzyć się może, że nie wartość jednostkowa opakowania, lecz ich ilość zadecyduje o obowiązku zainteresowania, a tym samym zwiększenia dochodu czystego przedsiębiorstwa.

Wydawać się nam może, napozór zresztą, że wydatki na opakowanie na rachunku „Kosztów handlowych” są dostatecznie ukryte na wypadek rewizji ksiąg. Niestety o tych sprawach jak wyżej wspomnieliśmy decyduje przede wszystkim stan rzeczywisty w oparciu o te charakterystyczne czynniki w niniejszym temacie omówione.

Nie mniejsze znaczenie posiada wreszcie procentowy stosunek do wartości zużytego opakowania w stosunku do danego towaru. Są artykuły, które w porównaniu z nieodłącznym do nich opakowaniem podwyższają znacznie cenę sprzedaży. Niezależnie od tych przyczyn istnieć musi pewna umiarkowana proporcja, oparta o kalkulację wytworzenia lub sprzedaży. Te liczby procentowe są zazwyczaj przeciętnie identyczne i pozwalają w czasie rewizji stwierdzić rzeczywistość i prawdziwość takich czy innych ksiąg handlowych. Jeżeli więc jako księgowi podejmujemy się tej odpowiedzialnej pracy jakim jest ciągła, rzeczywista i prawdziwa księgowość odzwierciedlająca działalność pewnego przedsiębiorstwa, to między innymi ważnym zadaniem księgowego jest kontrola stosunku procentowego wartości towaru i nieodłącznego do niego opakowania. Stwierdzone anomalie mogłyby stać się jedną z przyczyn odrzucenia ksiąg handlowych.

Opakowanie przybiera w dobie współczesnej jeden z ważnych środków reklamowych. Koszt wykonania jego jest dość drogi i w tym celu przedsiębiorca zwiększa ich ilościowe wykonanie. by stworzyć sobie rezerwę na kilka okresów gospodarczych. Tego rodzaju tzw. masowy nakład mógłby ze względu na wysoki koszt przyczynić się do poważnego umniejszenia zysku w danym roku gospodarczym i z tej przyczyny należałoby część nieużytych jako wartość opakowania również aktywować. Tą drogą postępowania przeprowadzamy słuszną korektę zysku bilansowego, przerzucając część kosztów na następny względnie następne lata gospodarcze.

Reasumując poruszone uwagi o wartości opakowania w księgowości zalecamy koszty z tą sprawą związane oddzielnie uwidaczniać. W systemie księgowości przebitkowego przeprowadzamy to z łatwością na podstawie jednolitego planu kont, w systemie tabelarycznym tzw. amerykańskim o ile nam ograniczona ilość kont na to nie pozwala, prowadzimy księgę pomocniczą która przedstawiając nam rozbięcie poszczególnych wydatków księgowanych w żurnalu na rachunku „Kosztów handlowych” z powodzeniem może nam dać pożądany obraz na poczynione wydatki na opakowanie zasadnicze tj. nieodłączne z towarem oraz opakowanie pomocnicze.

mgr M. Nowicki

## IV. Kongres Rzemiosła w Bydgoszczy

W dniach 14 i 15 lipca br. odbył się w Bydgoszczy czwarty z kolei, a pierwszy w odrodzonej Ojczyźnie Ogólnopolski Kongres Rzemiosła.

Z całego kraju, z najdalszych zakątków Rzeczypospolitej, przybyło ponad 7.000 delegatów organizacji rzemieślniczych, by udziałem swym w obradach zadokumentować głębokie zainteresowanie oraz troskę o dalszy rozwój rzemiosła, które przy zachowaniu wszystkich uprawnień inicjatywy prywatnej, swe siły i zdolności chce poświęcić dla dobra Ojczyzny.

Miarą oceny doniosłej roli rzemiosła, jako jednego z centralnych zagadnień ogólnego życia gospodarczego Polski, była obecność przedstawicieli Rządu z ministrem H. Mincem na czele.

Na przewodniczącego Kongresu powołano prezesa Urzędującej Izby Rzemieślniczej w Warszawie, J. Sadłowskiego,

który w swym przemówieniu sprecyzował najistotniejsze i wymagające szybkiego zrealizowania postulaty rzemiosła. Wyraził przekonanie, że zagadnienia i postulaty tej poważnej gałęzi życia gospodarczego, zostaną należycie potraktowane przez czynniki rządowe i w hierarchii potrzeb ogólnopństwowych stawi się je na odpowiednio wysokim szczeblu. Omawiając konieczność odbudowy warsztatów rzemieślniczych zniszczonych przez okupanta i działania wojenne podkreślił, że sprawa kredytu na inwestycje została w tegorocznym preliminarzu Funduszu Inwestycyjnego pominięta ze szkoda dla rzemiosła i ogólnej gospodarki. Przez zapewnienie kredytów inwestycyjnych miałoby rzemiosło możliwość rozbudowy zmodernizowanych i zmechanizowanych tańszych systemów produkcyjnych niekoniecznie tylko gotowych wyrobów, ale również i półfabrykatów, by w ten sposób przyczynić się do ożywienia życia gospodarczego. Następnie przytoczył zarządzenia rządowe kolidujące z in-

teresami rzemiosła a nie mające istotnie głębszego uzasadnienia.

Jedną z zasadniczych kwestii życia społecznego rzemiosła jest kwestia oświatowa. Przed rzemiosłem, które poniosło w okresie okupacji duże straty osobowe, dochodzące do 62% stanu przedwojennego, w okresie najbliższych pięciu lat stoi wielkie zadanie wykszolenia co najmniej milionowej rzeszy fachowców, aby zapobiec brakowi pracowników w warsztatach. W obecnym układzie obowiązujących przepisów szkolenie uczni jest wyraźnie deficytowe. Koniecznym staje się zatem przyjsie rzemiosłu w tej dziedzinie z pomocą, a to przez podwyższenie dolnej granicy dochodu nie podlegającego opodatkowaniu w odniesieniu do mistrzów kształcących uczni. Ulgi te winny być stosowane w odniesieniu do zakładów pracy, które będą gwarantowały właściwy stosunek do ucznia od strony pedagogiczno-fachowej, bowiem na kształcenie składa się obok posiadanych wiadomości fachowych mistrza kształcącego również sposób prowadzenia zakładu pracy. Wydawanie uprawnień warsztatom rzemieślniczym do kształcenia uczni, winno być przyznane Izbowi Rzemieślniczym.

Przechodząc do omówienia zadań cechów, którymi są w pierwszym rzędzie wychowanie obywatelskie i regulowanie stosunków gospodarczych na odcinku rzemiosła, poruszył prezes Sadłowski zasadę obowiązku należenia do cechów wszystkich rzemieślników. Uchylającym się od tego obowiązku winno być zakazane wykonywanie rzemiosła. Odpowiednie uprawnienia w tym kierunku oraz stosowanie rygorów należy przyznać Izbowi Rzemieślniczym. Do kompetencji Izby Rzemieślniczych należeć powinno również wydawanie kart rzemieślniczych i zatwierdzanie projektów urządzeń warsztatów.

Poruszono sprawę zmiany listy rzemiosł przewidzianej art. 142 prawa przemysłowego przez dodanie nowych zawodów, które są wykonywane sposobem rzemieślniczym, oraz ustalenia stałej granicy między rzemiosłem a przemysłem fabrycznym. Granicą tą winna być liczba 20 ludzi zatrudnionych przy produkcji, nie wliczając w to uczniów.

Obok postulatów dotyczących możliwości powołania do życia instytucji, w której samodzielni rzemieślnicy mogliby zapewnić sobie ubezpieczenie od wypadków i na starość, omówił przewodniczący sprawę wyborów do Izby Rzemieślniczych oraz konieczność restytuowania Związku Izby Rzemieślniczych.

Spśród najbardziej żywotnych i podstawowych zagadnień zapewnających dalszy rozwój rzemiosła opartego na inicjatywie prywatnej, jest kwestia zaopatrzenia warsztatów rzemieślniczych w surowiec, półfabrykaty, narzędzia i maszyny w dostatecznej ilości. Zadanie to spełniać ma powołana przez samorząd gospodarczy rzemiosła, Rzemieślnicza Centrala Zaopatrzenia i Zbytu. Świat rzemieślniczy domaga się, aby Centrala ta była we wszystkich swych poczynaniach traktowana podobnie jak inne spółdzielcze organizacje.

Poruszona również została sprawa równego traktowania rzemieślników, którzy utracili swe warsztaty podczas działań wojennych, z rzemieślnikami repatriantami. Jak jednym tak i drugim winny być przydzielane warsztaty pracy bezpłatnie na Ziemiach Odzyskanych.

Po przemówieniu przewodniczącego zabrał głos minister Przemysłu stwierdzając, że dla rządu jest rzeczą jasną, że sumy i inwestycje łożone na rzemiosło w obecnym okresie zniszczenia najprędzej i najtaniej dadzą wielkie efekty. Plan inwestycyjny, jaki został uchwalony z terminem do 1. stycznia, będzie można w poważny sposób uzupełnić niektórymi postulatami rzemiosła.

W dalszym ciągu minister zauważył, że rozwój przemysłu nie stoi w sprzeczności z rozwojem rzemiosła i na odwrót, silny rozwój przemysłu będzie wymagał rzemiosła, a to dlatego, że Państwo kierując przemysłem ma możność nie rozwijać działalności w tych dziedzinach, gdzie wymagana jest długoletnia tradycja i precyzja wykonania.

Odnosnie zagadnienia wyborów do Izby Rzemieślniczych minister Minc uważa, że sytuacja dojrzała do tego stanu, aby ich nie odkładać i wyraził pełne zaufanie, że wyniki wyborów poświadczą społeczną, polityczną i gospodarczą dojrzałość rzemiosła polskiego.

Poruszając sprawę inicjatywy prywatnej nadmienił, że organa państwowe, które dotychczas były zwrócone w stronę przemysłu państwowego, zwrócić obecnie baczną uwagę na postulaty rzemiosła. W rządzie jest rozważana sprawa utworzenia w ministerstwie Przemysłu podsekretariatu dla

spraw inicjatywy prywatnej. Ponieważ głównym czynnikiem tej inicjatywy jest rzemiosło, dobrze będzie, jeżeli to stanowisko zostanie obsadzone przez człowieka ze świata rzemieślniczego. Jeżeli to się stanie, to Minister przypuszcza, że na następnym kongresie słowa o tym, że czasami inaczej się mówi, a inaczej robi, nie będą miały miejsca. W naszym ustroju gospodarczym — zakończył — przed rzemiosłem istnieje jasna i otwarta przyszłość.

W drugim dniu kongresu obradowało osiem komisji, które przyjęły jako wytyczne swych prac, przemówienie prezesa Sadłowskiego.

Jest niemożliwością omówić na tym miejscu wszystkie postulaty przyjęte przez plenum, których jest 130. Powróćmy do najważniejszych, w miarę miejsca, w następnych numerach.

Wypada nadmienić, że obrady kongresu stały na wysokim poziomie. a rezolucje, nie naruszające interesów ogólnopństwowych i społecznych, cechuje wielka troska o rozwój rzemiosła i chęć szczerzej pracy przy odbudowie zniszczonych zadań przez okupanta.

Z datą otwarcia kongresu zbiegło się otwarcie Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu, którego dokonał p. minister Minc. Wystawa obrazuje wspaniały dorobek uzyskany w krótkim, rocznym okresie czasu.

mgr Stefan Marzec.

### MIEJSKIE TARGOWISKO ZWIERZĘCE

Urzędowe sprawozdanie targowe komisji notowania cen.

Poznań, dnia 19 sierpnia 1946.

Wołów: . . . . .	8	Spędzono: 231	szt. bydła
buhaj: . . . . .	31	411	„ świń
krów: . . . . .	185	77	„ cieląt
jałówek: . . . . .	7	63	„ owiec
		2	„ kóz
		—	„ prosiąt
		razem 784	zwierząt

Płacono za 100 kg żywej wagi: (Ceny loco Targowica Poznań.)

#### I. BYDŁO:

##### A. Woły:

1. Pełnomięsiste, wytuczzone nieoprzegane —
2. Mięsiste tuczone młodsze do 3 lat —
3. Mięsiste tuczone starsze 7600
4. Miernie odżywione 6500—7000

##### B. Buhaje:

1. Wytuczzone pełnomięsiste 7600—8000
2. Tuczzone, mięsiste 7200—7600
3. Nietuczzone, dobrze odżywione starsze 6600—7000
5. Miernie odżywione —

##### C. Krowy:

1. Wytuczzone pełnomięsiste 9000—9600
2. Tuczzone, mięsiste 7800—8800
3. Nietuczzone, dobrze odżywione 7000—7600
4. Miernie odżywione 6000—6800

##### D. Jałowce:

1. Wytuczzone pełnomięsiste —
2. Tuczzone, mięsiste —
3. Nietuczzone, dobrze odżywione —
4. Miernie odżywione —

##### E. Młodzież:

1. Dobrze odżywione —
2. Miernie odżywione —

##### F. Cielęta:

1. Dobrze odżywione 8000—8600
2. Miernie odżywione 6600—7600

##### II. OWCE:

1. Dobrze odżywione 8000—9000
2. Miernie odżywione 6600—7400

##### III. ŚWINIE (Tuczniki):

1. Pełnomięs. od 120 do 150 kg żywej wagi 17600—180000
2. Pełnomięs. od 100 do 120 kg żywej wagi 17000—17400
3. Pełnomięs. od 80 do 100 kg żywej wagi 16000—16400
4. Mięsiste świnie ponad 80 kg 15000—1580
5. Maciory i późne kastraty —
6. Świnie słoninowe specjalne —

Prosięta: za parę do

Przebieg targu: ożywiony

**Lut kadmowy — zamiast cynowego.**

Ministerstwo Przemysłu, zawiadomiło Izbę Przemysłowo-Handlową w Poznaniu, że Dyrekcji Zjednoczenia Przemysłu Cynkowego udało się w ostatnich czasach uruchomić produkcję lutu kadmowego.

Produkt ten, wytwarzany z rodzimych metali, zastępuje w zupełności lut cynowy. Lut kadmowy jest lepszy od lutu cynowego. Doskonała płynność lutu kadmowego gwarantuje szczelność połączeń. Wytrzymałość szwu jest większa niż przy zastosowaniu lutu cynowego.

Wszystkie te zalety oraz niższa cena lutu kadmowego od ceny lutu cynowego przyczyniają się do tego, że stosowanie lutu kadmowego jest ekonomiczniejsze.

Orientacyjna cena lutu kadmowego wynosi obecnie: **zł 98.— za 1 kg** wraz z kosztami opakowania, franco wagon stacji załadowania. Sposób użycia lutu kadmowego nie różni się w niczym od stosowania lutu cynowego, trzeba tylko uważać, by temperatura kolby była stale utrzymana.

Nowy ten produkt winien znaleźć szerokie zastosowanie, przez co zaoszczędzi się dużą ilość cyny, dotychczas importowanej dla wytwarzania lutu cynowego.

**Tuby cynkowe — źródła nabycia.**

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że tuby cynowe wyrabia firma prywatna E. S. Sroczyński i Ska — Fabryka Tub i Wyrobów Metalowych — Warszawa, Jagiellońska 4/6 i Śląska Fabryka Wyrobów Metalowych „Mewa” Leopold Serog, Bielsko, ul. Strzelnicza nr 35 — należąca do Zjednoczenia Metali Kolorowych.

**„CHEMERGON”**

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna  
Poznań, ul. Fabryczna 31 — Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:

**puder dziecięcy „Wanolan”**  
**pułdru kosmetyczne „Wanolan”**  
we wszystkich odcieniach

**Baby-Cream „Wanolan”**

**balsam mentolowy złożony**

**cukierki Eu-Mint**

przeciw kaszlowi i chrypce

**Opł. pocztowa uiszczona ryczałtem**

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

**ERBEDONT**



**PASTA**  
**DO**  
**ZĘBÓW**

**MEBLE GIĘTE I BIUROWE**

Urządzenia biurowe, szkolne, restauracyjne i kinowe

Poznańska Centrala Mebli Giętych i Biurowych

**LEON KONIECZNY**

POZNAŃ, ulica 27 Grudnia 5 — Telefon 39-71

Przedstawicielstwa Fabryczne



Z dniem 13-go sierpnia br. wznowiliśmy swą działalność

**Księgowość, bilanse, organizacja, nadzór,**  
**orzeczenia, rewizje, porady podatkowe**

**Powiernik**

Biuro Rachunkowo - Powiernicze

**A. Kończak i St. Marciniak**

dyplomowani i zaprzysiężeni rzeczoznawcy księgowości

Poznań, ulica Kantaka 8/9 — Telefon 11-75

Godziny urzędowe: 8-15, w soboty 8-13

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P. A. P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa  
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31  
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja Reklamy Fr. Krajna — Sprzdkoiercy Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon 30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gl. 46 — Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16 — Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Poznań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40  
Konto P. K. O. — V - 4085  
Cena numeru 10,— zł, prenumerata kwartalnie 100,— zł